

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Indictio, Acta & Decreta Synodi Diœcesanæ
Paderbornensis**

Diözese <Paderborn>

Nevhvsii, [1688]

Tit. XV. De Exorcismis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36013

4. Et quoniam rudis populus scèpè ex ignorantia superstitionibus inquinatur, Parochi subditos suos diligenter de illis erudiant, & inter cetera superstitionum esse, exspectare quemcunque effectum à quacunque re, quem res illa nec ex sua natura, neque ex institutione divinâ, nec ex ordinatione vel approbatione Ecclesiæ producere potest.

5. Grave peccatum Deo valde injuriosum, & Republicæ imprimis noxiū est superstitionis, ad quam reprimendam & extirpandam serventur ea quæ Sixtus V. in Bulla cœli & terræ statuit.

TITULUS XV.

De Exorcismis.

I.

Licentiam exorcizandi à Nobis adeptus purâ & mundâ conscientiâ magnâque humilitate ac fide ad id muneris obeundum accedat, in ejusdemque functione graviter, piè ac religiose se gerat, nec verba Ritualis Romani nostræ agendæ excedat.

2. Mulieri Energumenæ Exorcismum adhibitus id præstet duabus faltem personis probatae vitæ præsentibus, ijsque, si fieri possit, Energumenæ consanguineis aut affinibus.

3. Quanquam Exorcismorum usus ex divinâ Institutione, Apostolica traditione & universalí Ecclesiæ consuetudine & præscripto, pro expellendis ex humano corpore dæmonibus, & dibus illorum infestatione liberandis, pro varijs damnis ac malis, quæ per tempestates, bestias noxias, venena vel quâvis aliâ ratione inferri solent, avertendis, utilis omnino sit & salutaris, eorumdem nihilominus abusus tot ac tanta peperit incommoda, ut non levis cautela adhibenda sit.

4. Quarè nullus omnino in Civitate ac Dicæcti nostrâ Paderbornensi posthac præsumat exorcizare, vel judicare, an aliquis sit, vel non sit obſeffus, sine nostra nostrivè Vicarij in Spiritualibus Generalis facultate per præsentes seu alias scripto obtentâ.

5. Ne verò nostra hæc inhibitio indigentibus incommoda sit, præsentium tenore permitimus Pastoribus ad curam animarum, & Pastoralia Saeramenta administranda nostrâ Episcopali auctoritate ordinariâ approbatis, ut in omnibus locis sui districtus Exorcismos adhibere queant.

6. Licentiam porrò Exorcismis utendi à nobis, vel ante dicto nostro Vicario adeptus, & deinceps adepturus, licet operetur in persona Ecclesiæ, & etenus ejus preces sint Deo gratae & exaudiantur, sit nihilominus purâ & mundâ cum primis conscientiâ, profundâ humilitate ac ferventi in Deum fide, & fiduciâ in divina tutela & ope, orationi & Jejunio alijsque sub ijsdem comprehensis pijs operibus deditus, quibus homo contrâ maleficia & dæmonis machinationes maximè præmunitur, ad id muneris obeundum accedat, in ejusdemque functione graviter piè ac religiose se gerat, nec alijs quâm Rituali Romano Dicæcti huic nostræ accommodato præscriptis utatur Exorcismis, precibus & cærimonijs, quantumcunque piæ & bonæ apparent, sine nostrâ nostrivè Vicarij supradicti permissione.

6. Non temerè credat Exorcista aliquem esse obſeffum, intoxicatum, aut locum infestum, aut Spiritum vagari, cùm cœcitas & credulitas hominum millies in ejusmodi vel errârit, vel malitiâ fraudem texuerit, uti frequens docet etiamnum experientia. Proinde neque facile adhibeat Exorcismos, nisi signis prudenti medicorum, suo aliorumque maturo Doctorum Judicio examinatis perspicue constet, esse Energumenum aut maleficio affectum &c. multò minus morbos hominum, pecorum languores, aut damna possessionibus illata statim incantationibus, aut maleficijs attribuat, nec homines dum id ordinariè existimant, in ista finat hærere opinione minimè vero confirmet, ne frustrâ remedia Ecclesiæ ad alios fines & effectus, quâm ordinata sunt, adhibeantur cum periculo contemptus, dum speratos effectus sed indebitos non producunt.

7. Quamvis evidenter cognosci nequeat, quando homo à dæmonie obſeffus, vel maleficio sit intoxicatus, certiora tamen mali prioris indicia sunt, si lingua peregrinâ pluribus verbis loquatur, vel loquentes intelligat, si scientiam legendi, scribendi, cantandi artificiosè sine prævia instructione

structione monstrat, si distantia & occulta patefaciat, vires suprà ætatis suæ seu conditionis naturam exerat, præfertim si, cùm remittit afflictio, nesciat ut ante a de occultis respondere, si jussus invocare nomen Dei, aut orationes pias dicere, id facere nequeat, si horreat & contremiscat, quando ipso inscio adhibentur Sanctorum Reliquiæ, Crucis signum, aqua benedicta, & his similia, quæ ex probatis auctoribus Exorcista nosse studebit. Proderit etiam occultè & discretè causas inquirere, ob quas dæmon putetur ingressus, aut afflictus maleficio affectus, quæ licet alii quando sint solius Dei gloria, & afflictio augmentum meriti, ordinariè tamen causa sunt peccata, videlicet desperatio ex amissione bonorum temporalium, nimia cum dæmonie vel cum hominibus, qui cum eo commercium habent, familiaritas, parentum vel aliquorum de maleficio suspectorum mala dæmonis imprecatio, in superstitionem propensio, gravis alicujus criminis confessione nondum expiati, aut voluntariè in eadem omisi conscientia, & in tali statu sacræ Eucharistiae sumptio, nimia ex scrupulis anxietas, per quam, nisi à peritis Confessarijs mature occurrit, miseri homines ad varias perturbationes & desperationem adiguntur. Signa vero particula ria maleficij præter insolita Symptomata, & effectus corporis accidente Judicio expertorum medicorum etiam sunt, si morbus præcedentibus minis alicujus personæ suspectæ subito fuerit exortus, si in corpus afflicti ingesta deprehendantur talia, quæ naturæ vi inferri aut generari in eo non possunt.

9. Itaque dum Exorcista his ex signis comperit aliquem Energumenum aut intoxicatedum esse, non rejiciat propter ea naturalia remedia, confert enim scepè atræ bilis expurgatio, idèo licet primas det Spiritualibus, permittat tamen afflictio ex præscripto Medici uti medicinis idoneis à se prius benedictis ad hypochondriæ malum minuendum, ipse tamen eas non adhibeat, sed Spiritualia, quæ ut feliciorum successum habeant, conscientiâ peccatorum maculis purgatâ in oratione ad Deum, servente Symboli Apostolici recitatione, nec non Jejunis alijsque carnis afflictionibus aliquot dies se exerceat, sibique persuadeat sine ejusmodi præparationibus scepè parum aut nihil profici, juxta testimonium Christi: hoc genus in nullo potest exire nisi in oratione & Jejunio. Dein Exorcismos adhibeat juxta agendæ nostræ formam præscriptos, impressio nem signi Crucis, Reliquias Sanctorum, Agnum Dei, ut vocant, aquam & cereum benedictum, panes facros, palmas, salem & alia ejusmodi usitato ritu Ecclesiæ benedicta. Scepè vero utatur signo Crucis, sed cum reverentia & attentione rei signatae, id est, passionis & mortis Christi Domini, hoc enim vim magnam habet, & adfert homini fiduciam & defensionem, dæmoni vero terorem incutit, eumque in fugam agit.

10. Quia non suis viribus aut potentia sed solius Dei Misericordia & Christi meritis nixus adversus diabolum, Dei & humani generis infestissimum inimicum omnis Exorcista arma suscipit, hinc ab omni fastu & vanæ gloriæ ostentatione sit alienus, Caveat adhac in Exorcismis à titibus & rebus ab Ecclesia non approbatis; siquidem Orationes proprio ingenio compositæ suspectæ esse solet, & non tam efficaces, quam si Ecclesiæ auctoritate & jussu instituantur. Nullis Jocosis, superfluis & nugatorijs interrogationibus, nec ad vana & curiosa edicenda Diabolum adjuret, sed solum ad ea, quæ ad rem pertinent, & ad augendam Dei gloriam & solamen afflicti erunt convenientia, videlicet de numero, nomine Spirituum obsidentium, tempore & modo, quo ingressi sunt, de causa ingrediendi, & alijs ejusmodi, & an detineantur in corpore ob magiam aliquam operam aut signa malefica, quæ si obcessus ore sumpserit, evomat, vel si alibi fuerint disposita, ea manifestet, ut inventa comburantur. Exorcismos igitur legat, & faciat cum imperio & auctoritate, magnâ fide, humilitate & fervore, & quibus sacris verbis aut signis advertit dæmonem magis urgeri, ijs magis & crebrius instet; si autem viderit obcessum aliquâ corporis parte commoveri, pungi, aut tumorem apparere, ibi Crucis signum & aquam benedictam, quæ semper in promptu esse debet, adhibere non intermittat, servato tamen semper decore & honestate, & salvâ etiam rerum sacrarum Reverentiâ. Proinde si coram Sacrâ Eucharistiâ fieri contingat Exorcismos, nullo modo ea corpori Energumeni, sed Sanctorum Reliquiæ debitâ cum Reverentia & decore applicentur. Quia vero dæmon, teste S. Cypriano, citius & segnus, quem obsidet, deserit, prout vel fides patientis adjuvat, vel gratia curantis aspirat, debet Exorcista, quando jam se ipsum ritè adhoc munus disposit, etiam curare, ut ex parte afflictionis sit defectus; curet itaque diligentissime, ne afflictus spretis Ecclesiæ Ministris ad magos, ariolos, divinatores vel quoscunque Exorcistas Laicos pro levamine recurrat, aut remedijs superstitionis utatur

utatur. Unde Pastores Vice Pastores, Concionatores, Catechistæ & Confessarij sæpius & graviter explicit illius peccati malitiam, & pericula incidendi in plenam servitutem ipsius Dœmonis, quibus se tali modo obiciunt.

II. Quoniam non omni spiritui facilè leviterque est credendum ob multiplices easque frequentissimas, quæ in hujusmodi visis & maleficiorum denunciationibus intervenire solent, tum malignorum hominum fraudes, tum diabolicas illusiones, idcirco ut eæ melius discernantur, sequentes præscribimus regulas diligenter observandas.

1. Effectus, qui solertiæ & ingenio humano fieri potest, vel aliquando positus est, suspectam facit opinionem de spiritu vel maleficio.

2. Is qui denuntiat visa quedam vel infestas actiones aut maleficia, diligenter exponendus est, scemina an vir, juvenis an senex, timida complexio, aut pusilli animi an generosi sit, item an tristis & melancholicæ an læte sit naturæ & morum, pro qualitate enim denuntiantium, minor est denuntiationi fiducia habenda.

3. Si primus denuncians haberi nequeat, suspecta redditur denunciatio & plerunque falsa.

4. Sin primus denuncians reperiatur, more judicibus usitato, varijs questionibus etiam vagis & alienis est examinandus, & iterum alio ordine & mutatis ante dictorum adjunctis ac subtiliter excutiendus, an vacillet narratio vel suis alicubi dictis repugnet, tunc enim fallacia certò credi potest.

5. Videnda circumstantia primæ personæ denuntiantis, an sit pauper, avida lucri, improbæ vitæ, male educata, amans otij, contentionum & inimicitiarum: hæc enim suspicionem falsi movent prudentibus.

6. Deinde terrore interdum denuncians conveniri debet, & onere cautionis de infamia gravandus, si constanter asseveret Spiritum quæciam visum, & si junior ætate, virgis, si adultus carcerum minis, similiue pœna ad veritatem cogendus, His liquidem Regulis plurimæ deteguntur fraudes, ad quas natura hominum lapsa nimis est proclivis.

12. Ubi verò omnibus mature examinatis, vera Spirituum visio comprobata fuerit, mali à bonis hiscè signis uti certioribus, potissimum solent discriminari.

1. Si ad presentiam vel usum rerum sacrarum diffugiat, ut coram SS. Eucharistiâ, ad aspersionem aquæ benedictæ, ad usum signi crucis, ad invocationem nominis J E S U, Beatissimæ Virginis Mariæ, aut alicujus Sancti, ad usum sacrarum Reliquiarum, sacræ Imaginis, Agni Dei, cerei benedicti, Stolæ sacrae, & similium quibus Ecclesia uti consuevit contrâ diabolicas fraudes amuletis, queaque veræ Religionis Catholicae sunt certa signa, tunc enim exploratum redditur Spiritum esse malignum, item, si hujusmodi dissuadeat aut improbet.

2. Si dicat aut ingrat ea, quæ sunt contraria fidem, vel doctrinam Ecclesiæ, vel quæ à moribus & Regulis Sanctorum sunt aliena.

3. Si pravam, falsam aut frivolam prætextat apparitionis sue causam, ut quod ex Imperio alicujus magi redeat, vel ut denunciet seu manifester aliqua curiosa vel noxia.

4. Si sermonibus suis hominem incendat adsuperbiam, vanam gloriam, inobedientiam, rixas, nimiam animi præsumptionem, desperationem aut alios similes effectus inordinatos.

5. Si prohibeat sua tractari cum superioribus Ecclesiasticis, aut ijs exponi, ut Episcopo loci aut ejus vices gerenti, Confessario aut alijs, non enim boni Spiritus querunt tenebras, nec volunt ordinatum agendi modum & in Ecclesiâ usitatum vel à SS. Patribus præscriptum inverti & immutari.

6. Si blandè accedit initio, postea verò terrorem inicit, anxietatem, desolationem & perturbationem animi, quemadmodum enim boni Spiritus, eti initio aliquid terroris adferat, suâ præsentia tamen ante recessum illuminant, solantur & tranquillant animos illorum & ad salubriora ac sanctiora disponunt, quibus apparent, ut passim testatur sacra Scriptura, ita contrâ Spiritus maligni solent initio blandè se insinuare, sed in decessu in animo horrorem, perturbationem & inclinationem aliquam malam relinquere.

7. Si in formâ tetra aut abiectâ appareat, ut in formâ Äthiopis, canis, hirci, serpentis, bisonis aut similis animalis vel cum foetro, tumultu, horrore seu clade difcedat, vel etiam si appareat in formâ humanâ sed monstrosa cum pedibus cornibus, bovis, aut equi vel sit statuæ proceræ, vel nimis exilis, vix enim existimandum est, dœmonem in humanâ formâ divino permisso apparere, nisi cum notabili signo alicuius deformitatis.

8. Si quando præstitum fuerit, quod subsidijs causa petierit, rursum alijs occasionibus frivilis quæsitus redeat, animæ enim justiorum, quæ ignibus purgatorijs expiantur, ubi pro illis satisfactum fuerit, aut non redeunt, aut semel tantum, ut gratias agant. Dœmones vero quia paucis congressibus nequeunt consequi suum finem, querunt varias reudeundi occasionses, ut tandem homines decipient, in peccata & barathrum desperationis aut in superbia & præsumptionem nimiam pertrahant.

Quarè cùm frequenter apparent ejusmodi animæ sive Spiritus, earum nomine suspectum est habendum objectum visum, ac meritò semper observanda monitio S. Antonij: cum aliqua obtulerit sese visio, inquit, audacter requirite, quis sit ille & unde veniat, ac sine mora, si Sanctorum fuerit revelatio, angelicâ consolatione timor vertetur in gaudium, si verò diabolus fuerit oblata tentatio, fidelis animæ percunctionibus evanescet.

PARS